

T.K. Evetovich, T.J. Housh et al. // J.Strength Condit. Res. 1998. V. 12, 4. P. 243–247.

УДК 796.011.3

Глагощук О. Г.

Дніпровський державний технічний університет, м. Кам'янське

ВАЛЕОЛОГІЧНА ОСВІТА ЯК СКЛАДОВА В ФОРМУВАННІ ФІЗКУЛЬТУРНО-ОЗДОРОВЧОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ ВИЩИХ ТЕХНІЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

Анотація. У даній статті розглянуті проблемні питання сучасної вищої освіти з формування фізкультурно-оздоровчої компетенції майбутніх висококваліфікованих фахівців технічних галузей виробництва. Процес гуманізації сучасного суспільства потребує виявлення можливих умов, шляхів, механізмів соціально-виховної роботи з студентською молоддю.

Виявлено, що головним чинником, котрий найбільше зумовлює стан здоров'я, є спосіб життя, який веде студентська молодь. І перспектива поліпшення громадського здоров'я найбільше пов'язана з системною діяльністю щодо формування здорового способу життя населення.

В статті розглянуті питання створення студентського середовища у вищому технічному навчальному закладі, яке орієнтоване на формування активної життєвої позиції, на розуміння цінності здоров'я людини, а також створення сприятливих умов для навчання та формуванню фізкультурно-оздоровчої компетенції майбутніх висококваліфікованих фахівців технічних галузей виробництва.

Ключові слова: компетентність, культура здоров'я, фахівці, студентська молодь, здоров'я, знання, уміння, навички, спосіб життя.

Аннотация. Глагощук А.Г. Валеологическое образование как составляющая в формировании физкультурно-оздоровительной компетентности студентов высших технических учебных заведений. В данной статье рассматриваются проблемные вопросы современного высшего образования по формированию физкультурно-оздоровительной компетенции будущих высококвалифицированных специалистов технических отраслей производства.

Определено, что главным фактором, который наиболее определяет состояние здоровья, есть способ жизни, который ведёт студенческая молодежь. Перспектива улучшения общественного здоровья связана с системой деятельности по формированию здорового образа жизни.

В статье рассмотрены вопросы создания студенческой среды в высшем техническом учебном заведении, которая ориентирована на формирование активной жизненной позиции, на понимание ценности здоровья человека, а также создание благоприятных условий для учебы и формирования физкультурно-оздоровительной компетенции будущих высококвалифицированных специалистов технических областей производства.

Ключевые слова: компетентность, культура здоровья, специалисты, студенческая молодежь, здоровье, знание, умение, навыки, способ жизни.

Annotation. Gladoschuk A. Valeological education as a component in the formation of physical and recreation competence of students in higher technical educational institutions. This article discusses the problem issues of modern higher education in the formation of physical and recreation competence of future professionals in technical industries. The humanizing process of contemporary society needs to identify possible conditions, ways and mechanisms of social and educational work with students. The new generation of independent Ukraine has grown in conditions of market economy. It differs significantly from previous one and has its values and priorities which need to be considered.

It is revealed that the main factor which mostly determines stay of health is a college students lifestyle. The prospect of public health improving is mostly associated with system activity concerning formation of healthy way of life.

It was found that work concerning formation of healthy lifestyle should be developed and improved in accordance with the requirements of contemporary life. It is advisable to explore, realize and rebuild different parts of the cultural and educational work, introduce innovative ideas both domestic and international experience to consider.

It is proved that the culture of individual health - is an important integral component of general human culture, conditioned by material and spiritual environment of society, which manifests in a system of values, knowledge's, needs and skills formation, preservation and strengthening of health. Modern science considers the individual health as a complex phenomenon of global significance, which includes philosophical, social, economic, biological and medical aspects and acts as an individual and social value, the system phenomenon which is dynamic and constantly interacting with the constantly changing environment. It means, according to modern concepts, it is not considered as a only medical problem. Moreover, it is believed that the complex of medical issues is only a small part of the health phenomenon.

The article deals with the creation of the student environment in higher educational institutions, based on the formation of active life position, on the understanding of the value of human health and the creation of favorable conditions for training and formation of physical and recreation competence.

Keywords: competence, health culture, professionals, college students, health, knowledge's, skills, way of life.

Постановка проблеми. Сучасний економічний, політичний, соціальний, культурний і духовний стани українського суспільства свідчать про нестабільність, мінливість, суперечливість просторів його існування, що значно загострює питання

виховання молодого покоління. Сьогоднішні умови існування української держави обумовлюють загострення уваги на питаннях виховання з боку різних наук, оскільки виховання здійснює безпосередній вплив на становлення особистості індивіда, а саме розвиток в психічному, фізичному та соціальному аспектах. З врахуванням пріоритетів, визначених в «Державній національній програмі «Освіта» («Україна XXI століття»)), Національна доктрина розвитку освіти України в XXI столітті наголошує на тому, що необхідно формувати компетентну особистість, особистість професіонала, який є підготовленим до життя і праці в сучасному суспільстві, тобто особистість всебічно розвинену, розвинену відповідно до певних структурних компонентів особистості в професійно-значущому напрямку.

Прогресивне суспільство та вчених всього світу все більше хвилює проблема здоров'я людини, особливо фактори, що забезпечують стан здоров'я та впливають на нього; показники, що характеризують та оцінюють рівень здоров'я, процес ефективного цілеспрямованого впливу на здоров'я та накопичення його резервів.

Життя і навчання студентів поряд із загальними характеристиками проблем життя сучасної людини – соціально-економічними, духовними, матеріальними, екологічними, має цілий ряд особливостей, які притаманні цій категорії молоді. Нове покоління незалежної України виросло в умовах становлення ринкової економіки. Воно суттєво відрізняється від попередніх і має свої цінності та пріоритети, з якими потрібно рахуватися. Психогігієнічні умови студентського життя та навчання визначаються багатьма обставинами – віком, нагальними цілями і завданнями, регламентом навчання, високим розумовим навантаженням, гіподинамією, нераціональним харчуванням, високим нервово-психічним напруженням. Сучасні науковці стверджують, що лише сформована з чітко визначеними гуманістичними орієнтаціями молодого людина (особистість), за умови фізичної та психологічної підтримки, спроможна протидіяти тисковій згаданих негативних чинників і залишатись фізично і психічно здоровою, врівноваженою, толерантною, здатною контролювати й регулювати власний психічний стан, що абсолютно необхідно для забезпечення становлення майбутнього молодого фахівця.

Аналіз досліджень та публікацій. Сучасна система освіти, яка розвивається в умовах статусності відповіді на потреби людини знайти своє місце і можливості самореалізації у новому глобальному просторі, своїми орієнтирами починає вбачати не лише знання, уміння й навички, але й загальну фізичну, психологічну, моральну складову людини. Загальна спрямованість на гармонійний розвиток особистості визначає головну мету сучасної освіти як розвиток можливостей особистості, які потрібні їй самій та суспільству, як включення її в соціально-ціннісну діяльність.

В освітянську діяльність глобалізація несе небезпечні тенденції. Вона посилює психологічні навантаження на молодшу людину. Ця проблема суперактуальна. Людина глобалізаційного простору переживає неймовірні психологічні навантаження. І не завжди їх витримує. За підрахунками вчених, нервовий розлад охоплює сьогодні приблизно до мільярду людей світу, а протягом року добровільно зводять рахунки з життям в середньому 14-15 тисяч громадян України, що становить приблизно 28-29 суїцидів на 100 тисяч чоловік [6, с. 184]. Навантаження на учнів у сучасній системі освіти збільшується, що призводить до фізичної та психічної хронічної втоми, а стресова ситуація є підґрунтям девіантної поведінки.

Як пише відомий вчений-валеолог Г. Апанасенко, «... здоров'я – категорія не тільки медико-біологічна, але й соціальна. Слушно й те, що біологічний початок – це реалізатор всього соціального в людині. Таким чином, виконання індивідом своїх біологічних та соціальних функцій можна трактувати як прояв здоров'я. Чим вища здатність індивіда реалізовувати свої біологічні та соціальні функції, тим вищий рівень здоров'я» [1, с.37].

В соціологічних, медико-біологічних, психологічних та педагогічних дослідженнях, які продовжують проводитись і у теперішній час, закладаються теоретичні передумови вирішення важливого питання як і яким чином формувати культуру до здорового способу життя, ціннісного ставлення до власного здоров'я. Науковцями обговорюються загальні питання студентської молоді та її способу життя (Г.Л. Апанасенко, В.К. Бальсевич, Л.І. Лубишева, Ю.М. Ніколаєв, Т.Ю. Круцевіч); досліджується вплив різних факторів на здоров'я учнівської молоді (О.Д. Дубогай, В.П. Горашук, О.В. Тимошенко, Л.П. Сущенко, Л. Пилипей та ін.).

В сучасних дослідженнях стверджується, що культура в широкому етнографічному розумінні, складається загалом із знань, вірувань, мистецтва, моралі, законів, звичаїв і деяких інших особливостей і звичок, засвоєних людиною як членом суспільства. Культура не є річчю або предметом, що можуть бути передані учню. Швидше за все, це середовище, яке оточує людину та підтримує її. Культура, що оточує учнів, міститься в книжках, людях, роботі, грі та масі інших речей та форм діяльності. Для засвоєння сучасної інформаційної культури молодь потребує не лише інструкцій, а й доступу до світу комунікацій і можливості відігравати в цьому світі значиму роль. У процесі освіти суб'єкт оволодіває не тільки сумою знань і практичних умінь, а й засвоює прийняту в суспільстві систему цінностей, навчається використовувати вироблені культурою критерії та категорії для оцінювання подій та явищ, що відбуваються в світі, прогнозувати результати власної діяльності [4].

Мета дослідження. Обґрунтувати значення та методологію психолого-педагогічних умов при формуванні фізкультурно-оздоровчої компетентності студентів у вищому технічному навчальному закладі.

Для досягнення мети нашого дослідження були поставлені відповідні задачі:

1. Визначити основні вимоги до загальної фізичної і теоретичної підготовленості та розвитку рухових якостей студентів, які навчаються в вищому технічному навчальному закладі;
2. Підібрати систему засобів для програми професійної підготовки та реалізації цих вимог у процесі навчальних та самостійних занять фізичним вихованням студентів;
3. Експериментально перевірити й оцінити ефективність розробленої програми.

Методи та організація дослідження. Для вирішення поставлених завдань використовувалися методи дослідження: аналіз наукової та методичної літератури; психолого-педагогічне спостереження; анкетування; методи психологічної діагностики, антропометричні виміри; фізіологічні методи (пульсометрія, тонометрія, функціональні проби); методи рухових тестів, культурологічний аналіз індивідуальних стилів життя студентської молоді та висококваліфікованих спеціалістів.

Результати дослідження та їх обговорення. Проблема здоров'я індивіда як суб'єкта сучасного суспільства завжди була

предметом неослабної уваги вчених і практиків, медиків та педагогів. Відповідно до сучасного розвитку і стану науки й практики щодо формування здоров'я людини природно змінюються й уявлення про цей феномен. Якщо раніше сутність здоров'я людини розглядалася тільки з позиції природних знань, то сучасний рівень розвитку науки, культури, соціуму вимагає розглядати сутність здоров'я людини з гуманітарної позиції в єдності з природничо-науковою і культурологічною, тобто треба говорити про системність, аксиологічність, цілісність вивчення і розуміння феномену здоров'я [3, с. 114].

Валеологічна культура повинна бути невід'ємним елементом професійної фізкультурно-оздоровчої компетентності сучасного молодого фахівця. В основу валеологічної освіти повинно бути покладено принципи гуманізації, науковості, безперервності, системності та прогностичності [5, с. 36].

На теперішній час основні положення науки про індивідуальне здоров'я можуть бути представлені наступним чином [2, с. 29]. Валеологія – наука, яка вивчає сутність, механізми та прояви індивідуального здоров'я, методи його діагностики та прогнозування, а також корекції шляхом оптимізації механізмів здоров'я з метою підвищення його рівня, покращення якості життя і соціальної адаптації індивіда.

Предметом дослідження валеології є: індивідуальне здоров'я, його механізми, можливості керування ними.

Об'єкт валеології: індивіди, які знаходяться в діапазоні здоров'я.

Методи валеології: діагностика рівня здоров'я, прогнозування і керування здоров'ям індивіда.

В основі валеології – феномен життя, який забезпечується типовими спеціалізованими структурами. Діяльність цих структур реалізується постійною циркуляцією потоків пластичних речовин, енергії та інформації всередині системи, а також між нею та навколишнім середовищем. Саме вони – ці потоки – визначають наявність феномену життя, вони є основою самооновлення, саморегуляції та самовідтворення живих систем. Ці потоки, а також особливості збуваю чого впливу на біосистему піддаються науковому аналізу, що дає можливість характеризувати біосистему, ступінь її стійкості (досконалості) в цілому. Ця характеристика є передумовою для оцінки рівня здоров'я [1, с. 38].

Дослідження проводилось за Програмою науково-дослідних робіт Дніпровського державного технічного університету. В дослідженні прийняло участь 42 студента університету, які навчаються на «Механічному» факультеті. Студенти були розподілені на дві групи: перша – контрольна група (21 студент), друга – експериментальна (21 студент). Вік учасників дослідження складав від 17 до 21 року. Студенти проходили навчання за дисципліною «Фізичне виховання» відповідно до навчальної програми для вищих навчальних закладів III–IV рівнів акредитації МОН України. Відмінним було лише те, що до програми навчання студентів експериментальної групи було включено оздоровчі психологічну та психофізичну програми підготовки студентів до професійної діяльності. За навчальною програмою студенти відвідували практичні заняття з фізичного виховання: I–II курси – по 4-ри години на тиждень, III–IV курси – 2 години на тиждень (секційні заняття за вибором). Психолого-педагогічне дослідження проводилось в три етапи.

На I етапі (перший курс) ставилися такі задачі: отримання первинної інформації (анкетування); отримання практичних показників з ЗФП (контрольні нормативи та тести). На II етапі (другий курс): психолого-педагогічне спостереження; надання теоретичного матеріалу; отримання показників з ЗФП та ігрових видів спорту. Для експериментальної групи, на другому етапі нашого дослідження, була розроблена комплексна програма тренувальних впливів, спрямованих на забезпечення високої загальної працездатності й витривалості, формування теплової стійкості організму, поліпшення функцій центральної нервової системи, дихального апарату, розвиток сили й статичної витривалості основних м'язових груп; загальної спритності, координації рухів і високої енергетики. На III етапі (третій курс): отримання підсумкової інформації про рівень професійно-прикладної фізичної підготовленості.

Під час теоретичних занять з фізичного виховання студентів експериментальної групи знайомили з тими якостями, які забезпечують успішне опанування професійними навичками. Надавалася інформація про способи діагностики загальної і спеціальної фізичної підготовленості і методичні матеріали з її визначення та оцінки. На практичних заняттях проводилося тестування з загальної і спеціальної фізичної підготовленості, надавалася інформація про зміст і методику складання індивідуальних програм самостійних занять. Для оцінки рівня фізичних та психофізичних якостей студентів нами були розроблені професійно-прикладні тести а також критерії оцінки. Результати дослідження та динаміку змін показників діяльної готовності представлено на рисунку 1.

Рис. 1. Динаміка змін показників діяльної готовності студентів, %

Процес розвитку фізкультурно-оздоровчої компетентності студентів має три стадії: становлення, активний розвиток і

стадія саморозвитку. На стадії становлення відбувається засвоєння студентами необхідних знань щодо режиму рухової активності та оздоровчих технологій, формування відповідних умінь і навичок, формування мотивації до систематичних занять фізичними вправами, ціннісного та позитивного ставлення до власного здоров'я. На стадії *активного розвитку* студенти осмислено оперують знаннями і використовують уміння та навички, мають потребу в особистій самореалізації в освітньому середовищі, мають розвинені такі якості, як рефлексивність, креативність, критичність мислення, мають сформовані навички саморегуляції навчально-пізнавальної діяльності. Основна мета стадії *саморозвитку* – розвиток самостійності, творчої активності, самоорганізації та самоуправління своєї діяльності, актуалізація потреби у саморозвитку.

На кожному з трьох етапів найбільшого розвитку набувають окремі компоненти фізкультурно-оздоровчої компетентності. На підготовчому етапі такими компонентами є мотиваційний та емоційно-вольовий, на другому етапі (базовому) – когнітивний та діяльнісний, на третьому етапі відбувається інтегрування усіх компонентів на базі рефлексивної діяльності. Динаміку змін показників психологічної готовності представлено на рисунку 2.

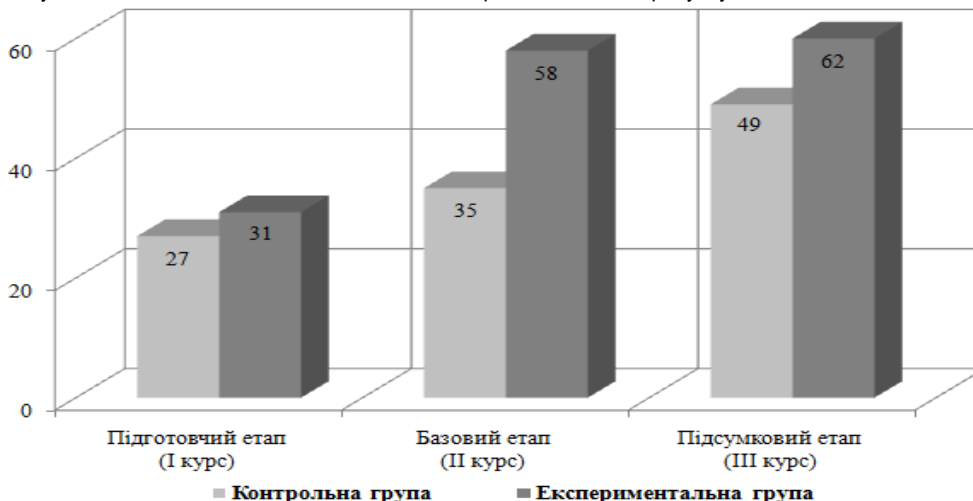

Рис. 2. Динаміка змін показників психологічної готовності студентів, %

В основі процесу розвитку фізкультурно-оздоровчої компетентності лежить механізм мотивації діяльності. Тому процес формування професійної, фізкультурно-оздоровчої компетентності з педагогічної точки зору полягає у створенні зовнішніх умов для виникнення, усвідомлення і подальшого саморозвитку студентом внутрішніх прагнень (мотивів, цілей, волі, емоцій) щодо успішного здійснення фізкультурно-оздоровчої діяльності, опанування цієї діяльності.

Для вирішення проблеми формування фізкультурно-оздоровчої компетентності у сучасних студентів, ми запропонували реалізацію психолого-педагогічних умов орієнтування студента на якісно активне, позитивне (здоров'язберігаюче) середовище у вищому технічному навчальному закладі. Реалізація педагогічних умов з формування фізкультурно-оздоровчої компетентності у студентів у Дніпровському державному технічному університеті здійснюється в рамках фізкультурно-оздоровчої освіти та Концепції виховної роботи університету. Навчальна дисципліна «Фізична культура», на нашу думку, сприяє цілеспрямованому освоєнню ціннісного потенціалу фізичної культури і спорту, ціннісних орієнтацій на фізичне самовдосконалення і здоровий спосіб життя, розвиток рухових навичок і умінь за рахунок поєднання двох компонентів – базового (обов'язкового) та елективного (для вирішення окремих задач). Оптимальне поєднання змісту базового та елективного компонентів програми дисципліни «Фізична культура» ми пов'язуємо з реалізацією з одного боку отримання інформації від студентів, а з іншого – надання більш повної інформації студентам в теоретичному і практичному розділах програми щодо формування фізкультурно-оздоровчої компетентності у майбутніх висококваліфікованих фахівців технічних напрямків.

При розробці організаційно-методичних умов для формування фізкультурно-оздоровчої компетентності у майбутніх фахівців технічних напрямків у процесі фізичного виховання використовувалися всі навчальні і позааудиторні форми занять.

Залучення студентської молоді до активного студентського життя (спортивні свята, спартакиади, турніри, тренування у спортивних секціях, туристичні походи, організовані самостійні заняття різними видами спорту). Результатом становлення та розвитку фізкультурно-оздоровчої компетентності є: *готовність* випускників до будь-якої соціально-необхідної діяльності; *здатність* до самостійного опанування знаннями та використання оздоровчих технологій, які є основою будь-якої професійної діяльності; *сформованість* професійно важливих фізичних та психологічних якостей.

Висновки. Пріоритетами у зміцненні фізичного і психічного здоров'я студентів, формування їх здорового способу життя є освіта та виховання в сфері здоров'я – невід'ємна частина педагогічного процесу; освіта та виховання в сфері здоров'я – важлива складова психофізичного розвитку та морального саморозвитку особистості; освіта та виховання в сфері здоров'я як умова, засіб та результат формування здорової особистості. У процесі організації здорового способу життя повинні формувати навички управління власним станом здоров'я, вірно використовувати внутрішні резерви організму людини. Для побудови індивідуальної стратегії досягнення здоров'я необхідно розвивати психологічну компетентність по відношенню до здоров'я і, можливо, радикально змінити якість особистого життя – інтегрального показника психологічного, фізичного та емоційного благополуччя в суб'єктивному сприйнятті. Подальші дослідження передбачається провести в напрямку вивчення інших проблем психічного здоров'я студентської молоді.

Література

1. Апанасенко Г.Л. «Спорт для всех» и новая феноменология здоровья / Г.Л. Апанасенко // Наука в олимпийском спорте (спецвыпуск). 2000. с. 36 – 40.

2. Апанасенко Г. Медицинская валеология (избранные лекции) / Г.Л. Апанасенко, Л.А. Попова // – К.: Здоров'я, 1998. – 248 с.
3. Горащук В.П. Культура здоровья – новый педагогичний напрямок в системі освіти України. / В.П. Горащук // Сб. Науковий часопис Серія 15 – Київ: НПУ, 2011. – 201 с.
4. Dobruskin M. Rol humanitarnogo obrazovanja v podgotovke ingenerov / M.E. Dobruskin // Sociol. issled. – 2001. – № 9. – С. 16–17.
5. Концепція валеологічної освіти педагогичних працівників // Інформаційний Вісник, Вища освіта. – 2001. – № 6. – С. 34–38.
6. Pryhodko V. Kreatyvna valeologia: Konceptcia I pedagogichna tehnologia phormuvannia studentiv tehnicnyh I humanitarnyh specialnostey iak budivnychuh vlasnogo zdorovia / V.V. Pryhodko. – Dnipropetrovsk: NHU, 2004. – 230 s.

УДК [378.016 : 796 - 056.22]

Грибок Н.М., Роголя Ю.Л., Зорик М.М.

Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, м. Дрогобич

АНАЛІЗ РЕЗУЛЬТАТІВ СФОРМОВАНOSTІ КУЛЬТУРИ ЗДОРОВ'Я СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОЇ МЕДИЧНОЇ ГРУПИ

Анотація. У статті розглядаються актуальні питання формування культури здоров'я студентської молоді. Запропоновано критерії, показники і рівні сформованості культури здоров'я студентів спеціальної медичної групи. Подаються результати формувального експерименту за визначеними критеріями. Зауважується на важливості педагогічних умов формування культури здоров'я студентів спеціальної медичної групи.

Ключові слова: здоров'я, культура здоров'я, студенти спеціальної медичної групи.

Аннотация. Грибок Нина Николаевна, Роголя Юрий Львович, Зорик Марьяна Михайловна. Анализ результатов сформированности культуры здоровья студентов специальной медицинской группы. В статье рассматриваются актуальные вопросы формирования культуры здоровья студенческой молодежи. Предложены критерии, показатели и уровни сформированности культуры здоровья студентов специальной медицинской группы. Представлены результаты формирующего эксперимента по определенным критериям. Отмечается важность педагогических условий формирования культуры здоровья студентов специальной медицинской группы.

Ключевые слова: здоровье, культура здоровья, студенты специальной медицинской группы.

Annotation. Grybok Nina Nikolayevna, Rohalya Yuriy Lvovych, Zoryk Mar'yana Mychailivna. Analysis of the results of formation of culture of health of students of special medical group. The article deals with topical issues of formation of culture of health of student's youth. Observed trends to increase in Ukraine the number of students with disabilities in health able. Proposed the concept of culture of health of students of special medical group. Defined criteria of formation of culture of health of students of special medical group (cognitive, practical, behavioral and health state), its vitals and levels (high, medium, low). To each criterion the proposed set of indicators, which are the benchmarks in determining the required volume of knowledge and skills in the context of the formation, restoration, strengthening and saving their own health of students of special medical group in the spiritual, the mental and physical aspects. Given the description and characteristics of the results the formative experiment according to certain criteria concerning the state of formation of culture of health of students of special medical group. It is noticed that in the process of ascertaining experiment differences between control and experimental groups was not significant. It is established that from the first to the fourth courses for each of the presented criteria was observed the increase of differences in performance in favor of the experimental group. It is found that in the control group, the number of students, which had high level of formation of culture of health, increased by only on 8 %, medium – on 32,4 %. In the experimental group the number of students, which have reached a high level of formation of culture of health, increased by 34,4 %, medium – on 36,7 %. Made accent on the effectiveness of pedagogical conditions of formation of culture of health of students of special medical group and effectiveness of their implementation in educational process on physical education.

Key words: health, culture of health, students of special medical group.

Вступ. Студентська молодь становить науковий, культурний, інтелектуальний потенціал України та є тією категорією населення, на котру сучасне суспільство покладає великі надії. Держава сьогодні має потребу в духовно, психічно і фізично-здорових особистостях. Саме здорова людина є найбільш конкурентоспроможною на ринку праці, здатна ефективно створювати духовні і матеріальні цінності, генерувати нові ідеї і творчо їх розв'язувати.

Останніми роками спостерігаються тривожні тенденції до збільшення контингенту студентів з відхиленнями у стані здоров'я. Щорічно до вищих навчальних закладів вступають від 30 до 50 % студентів, яких за станом здоров'я направляють до спеціальних медичних груп [4, с. 3]. Ускладнюється проблема тим, що майже 60 % з них мають захворювання двох, а то й трьох систем організму одночасно, що, у свою чергу, може призвести до втрати можливості в майбутньому працювати за обраною спеціальністю [4, с. 4]. Тому сьогодні вкрай важливим постає питання щодо відновлення, формування, збереження і зміцнення усіх аспектів здоров'я студентської молоді, формування високого рівня культури здоров'я майбутніх фахівців.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У теперішній час проблема формування культури здоров'я студентської молоді привертає увагу вітчизняних та зарубіжних науковців, серед яких В. Бабич, Н. Багаутдінова, Л. Безугла, Л. Борисова, О. Волинская, Н. Гончарова, С. Горбушина, Ю. Драгнев, В. Ірхін, Г. Кривошеєва, Р. Ковальова, І. Комарова, О. Куделіна, С. Лебедченко, З. Літвінова, О. Мещерякова, Н. Рибачук, С. Скларов, В. Щербина та ін. Незважаючи на посилення останнім часом